

Kocsis Gábor
Őszi ködfaragó

1

Mi végre fűzünk
hosszú s rövid szótagot
pompás szavakká
s barázdasorokká, ha
hepehupáin
akadozik a ritmus
s bukdácsol a gondolat?

Magyar költő ma
pontos szót keressen, ne
táltos fát másszon!

I

(égi-földi természet)

A tél fagyosan,
a nyár forrón öleli
a langyos tavaszt.

Csalfa a tavasz,
egyszer a tél, másszor a
nyár csókját kéri.

Libben, táncot jár
a tavasz, s lombos ága
lenge költemény.

Méhek koncertjén
zeng a kardal: a tavasz
szólama zümmög.

Porzószál árnya
időz cseresznyevirág
sziromlevelén.

Május van, hajnal,
kakas szól, madárdal hív;
kelsz, s múltad ébred.

Májusi szél ráz
hajnali lombot, s lehull
egy cserebogár.

Ó, nem égzengés,
csak jós szívem dübörög;
nyári zápor jön.

2

Szomjazó felhők
bővizű tavak medrét
kilefetyelték.

Égető nyarak
világa jár, jég hátak
hús bőre hámlik.

Kapa fülében
süket csönd honol, rozsdás
pengéje körül
némán kövül a göröngy,
s lót-fut az ördögszekér.

Delel s legjobban
világít, fehéren ég
a nap fölöttem.

A nap meredek
sugaráról perzselő
lavina támad.

Szipog a tarló,
dajka felhő záporral
feddi erősen.

Ernyőt nyitott az
árnyék, vele hál, hűsöl
egy kerek árnykép.

Pillangó szökken,
szirmok közt bibeszálról
virágpör röppen.

Nap kel, szellős már
a rét, árvalányhaj int
búcsút az éjnek.

Szellővel játszik,
ring ezer árvalányhaj,
hullámzik a rét.

Pitypang bóbítás
gömbje lebeg fent, akár
egy nemes ábránd.

Ruhátlan rózsák
fényben fürdőznek s széllel
megtörülködnek.

3

Galamb burukkol,
– ku kú ku – hangzik búgón:
fa ágán vers szól.

Napvilág éjül
szendereg hold díványán,
s álmában fordul.

Ősz vásznán kökény,
galagonya, hecsedli
dermedt színei.

Megbarnult száraz
diófalevél, hullni
ősszel már ne félj!

Holdfény világít,
ezüstös fénykörében
nyártól búcsúzik
és aranyló ősze vár
egy készülő fecskepár.

Ősz taván hattyúk
úszkálnak, fázón időz
a lombtalan nyár.

Onnan, a tenger
fölül nem viharadár,
nyár emléke száll.

Bronzszínű alkony,
naplemente fénye ég,
érc hang hívogat.

Kékes-lila szín,
vízre sórt édes illat:
tó rózsája vár.

Tó szélén úsztam,
partján réce ült; szemünk
mért, s összevillant.

Kertem végében
vádlón rikít a hiány
almafám helyén.

Nyugati szél fúj,
hajnal hint fényt a tájra,
illan már az éj.

4

Ősz jön, hévízi
csigák mélyre húzódnak;
költözöm én is.

Lehullott pár vers;
ősze hajló nyárvégnek
ritkult a bokra.

Hajnali réten
gyöngyöző harmatokká
vált éji könnyek.

Magára maradt
világ; körötte is csak
önmaga játszik.

Szépség bójái:
bíbor tavirózsák ón-
színű hévízen.

Fecskeszárny s árnya
tóvízben összecattan
déli nap alatt.

Délutáni nap
pislog laposan, s elring
tó hullámain.

Tó fölött fecske
villan, árnyéka túl, ő
még szomjon innen.

Délutáni fény
köszön el becsukódó
mályvavirágtól.

Zúzmarás ágon
verébpár ring, és lombját
elejtő álom.

Érzések hamva
gomolyog kialvó szív
krátere fölött.

A természettel
tegeződöm, hozzá szól
rajongó imám.

5

Gólyám, fecskéim
elköltöztek, szárny alatt
nyaramat vitték.

Szilánkokra tört
a hajnali csend, piros
zajokon fekszem.

Kozmosz kovácsa
görbült fényt kalapálgat
nyílegyenesre.

Tárgul s kihül a
világ, csillagok tüze
semmivé hamvad.

A tér megrendül,
az idő ereszt: szökken
a dimenzió!

Galaktikus zaj
rezeg az univerzum
hideg húrjain.

Földijeim, rég
a világegyetemben
száguld a hírünk,
ki tudja, meddig jut el,
s ott kihez, már nélkülünk.

Androméda-köd
óva int: fénykagylóban
termett gyöngy a Föld!

Éjnek tükrében
csillagok tetszelegnek:
maguknak égne.

Hullócsillagok
az égen: kövek sorsa
villanófényben.

6

II

(filozófia, kétségek között...)

Felém görbülnek,
némán hozzám hajolnak
nyílt kérdőjelek,
s tudakolják, vannak-e
egyenes feleletek?

Tűnődsz, s a csöndtől
visszafoglalsz valami
nem odavalót;
a felé, fölé s mögött
kimondható világot.

Szemernyi szép nem
jutott eszembe, ámbár
csipetnyi csúf se,
pocsék, hiábavaló
napom s éjjelem volt ma.

Cseppben a tenger,
melyik melyikbe merült,
rejtőzhetett el?

Hány egységnyi út,
igazság s élet futhat
össze egyetlen
lapszélről lapszélíg irt
romlatlan mondatodban?

Kiadta lelkét
a lárma, légüres sír
magába zárta.

Hárman fogadtak:
a Mindenség, a Semmi
és persze Isten.

Fény is teremthet
üdvösséget, miként a
levélnek zöldet...

Kétmilliárd év,
avagy hat nap teremtés...?
csak úgy? vagy miért?

Élőnek, holtnak
egy az otthona, ne hidd,
hogyan van innen túl.

7

Borús az égbolt,
szürke a táj, halkul a
szív, bánat szítál.

Túrtem vallásos
elhívását, de Isten
elsősége fájt.

Két súllyal bír a
lélek, de csont s hús mérve
csak egyre mérhet.

Tudom, megcsal az
élet; fut a halálhoz,
övé lesz végleg.

Élet és halál
együtt jön világra, s tér
mulandóságra.

Még élek, vágta
rá futva, kesernyésen,
halni is készen.

Változhatatlan
halálom idegen lesz
a túlvilágon.

Legnagyobb s végső
elbukásunk a halál;
a többit álltuk.

A semmi nincsen.
Miként motoszka mégis
képzeletünkben?

A szavak tisztán
szólnak, ha a szünetek
közéjük ülnek.

A túl távol és
a túl közel közt otthon
jár tekintetem.

Vajon látja-e
sorsát tér tenyerén a
jósoló idő?

8

Elhagytam magam:
egyetlen magányom is
kiüresedett.

Köznap, ünnepnap
fénye, sötétje folyton
változik, más az éke,
nappali, éji
idők pillanatképe
vissza nem térhet soha.

Régi magányom
eladom fél áron, vagy
vihetik ingyen:
keresek újat, veszek
ott, ahol senki nincsen.

Minden gondolat
atomjaira hullik:
szítál a szellem.

Délig megesett
dolgaink délutánra
feledve lesznek.

Morajlására
ocsúdva érzed, szíved
rengése közel.

Jelenre nem hat
emlékerő, kizárt a
visszagondolás.

Acélos üllőn
csend ül, de zuhan már a
súlyos kalapács.

Egy korty az élet;
sivatagi vízmosás
özönvíz után.

Tarthat télutón
léted, tett az egyetlen
üdvös reményed.

9

III

(kedves, szerelmes...)

Leltem s eldobtam
ezer szót, hasonlatot,
s nézlek vesztiesen;
lényed szépsége túl van
a kifejezéseken!

Szépség borától
megittasulva múzsák
vezettek haza.

Nyáréji kaland:
szellő simul testemhez,
egy hús szerető.

Szépség marasztalt:
egy kavics hajlatain
időzött szemem.

Harmadnapos szőr
szúr hamvas arcot, szísszen
a selymes kedves.

Felfedem fájó,
köhögő vallomással,
hogy karácsonykor
ágyba bújtam egy csinos
kis tüdőgyulladással.

Boldog folyókba
csörgedezve könnyeink
megédesülnek.

Hószín fénysugár
szőkésbarna szeplőnek
teszi a szépet.

Perzselő régmúlt
sivatagi hősége
igázta testünk,
s e száraz korszak szomjat
ültetett sejtjeinkbe.

Melegség csillog
szemében: lelke mélye
barnában, zöldben.

10

Fanyalgás máza
vagy keserédes íz
maradt ajkadon?

Bántódás nélkül
csók nem osztható, íze
mind odaveszne.

Vártál, érkeztem,
s elmúlt a külön idő:
egy lett örökre.

Ajtónyitással
vártál, s becsuktam, csak hogy
magadba zárjál.

11

IV

(múló idő...)

Elszállt az idő,
jelene terét múltra
hagyva száguldhathat tova.

Repül az idő
kolibri-szárnycsapásnál
is sebesebben.

Vajon elbír-e
vállán a sorsom kétszer
fél évszázadot?

Ily kései bárd
esélye manapság egy
a végételenhez.

Hold fénye csábít,
időm elől futni csal
úr, tér s önmagam.

Tesz, éli a mát,
s újat teremt az ifjú,
elbeszél múltat,
szóra bír jelent a vén,
sors és idő szigetén.

Sietős időnk
ránccokat felejt szemünk
sarkába gyűrve.

Lassan kialakó
parázsba réved: így kezd
elmúlni ő is!

Időm görbülő
hátán őszöm őszömbbe
mindig visszatér.

Zuhog az eső,
eresz sem győzi; apa,
hallod, hogy sírokr?

Ma a tegnapom
jövőjét élem, holnap
a holnapután múltja
történik velem,
idő egyetemében
utazom, s ott is végzem.

12

Tavasza is, nyár is,
ősz és tél is, évente
mind újjáéled,
csakis mi élünk egyszer,
s halunk meg végleg.

Napról napra
térítő tengerét új
fényben szelem át.

Ti hulló barna
gesztenyék, ma hangtalan
szálljatok alá,
elmúló szenvedélyek
zaját ó hadd sirassam.

Vénen is mereng;
alkonyi fényt szed még
gyűszűnyi versbe.

Tél jön; majd gyakran
fújjuk meg parazsunkat,
s lángra kapunk még.

Gyermekidőmre
emlékeztet s ringat e
gannai tájék.

Fenyőm lassacskán
megnőtt időm múlását
is megmutatva.

Hány leütést szán
géped gombjain a sors
vén ujjbegyednek?

13

V

(szület, bor, barátok...)

Helyet és időt
kínál mustnak a hordó:
borra az alku.

Mogorva hónap
végén születtem, kissé
mufurc is lettem.

Musthozó hónap
elején születtem, vár
reád az óbor,
ám érte ne siessél,
velem idd majd, a végén.

Nagy hasú hordó
kihordja szőlő mustját,
s bort hoz világra.

Felpoztatott:
felsírt egy néma szívhang,
és doboghatott.

Majd bírál, adta
szavát a költő mester,
s úgy öntött reményt
tanoncába, hogy cselből
már vele borozgatott.

Diákod lettem
vénen, elébed szórom
időtlen éremem.

Drága mesterem,
pár versikét küldtem, kis
gomolyokat, így
édesgetem a szépet,
én, őszi ködfaragó.

Barátom, ne az
utolsó perchez, hozzám
légy mindig közel!

14

VI

(Ars poetica...)

Mely jogalap van
törvénytudó ügyvédnek
ócska verssoron
kékszakáll és hetéra
rímeket kitartani?

Létrám Parnasszosz
csúcsához támasztottam,
s fokait mászom.

Éj maradéka,
légy tápláló hajnala
koldus szememnek.

Dalok méhésze
lettem vénen, pergetem
aranyló mézem.

Pegazust szórén
megülni vén fenékkal
hóbortos virtus!

Magammal küzdök;
önnön erőim majdnem
megfutamodnak.

Silány szövegek
megbecsült vesztőhelye
a papírkosár.

Versemre nézek:
gyermekrajz boldogságát
kelti lelkemben.

Skarlátvörösbe
öltözött alkonyat néz
vissza kacéran,
s miközben leple
lassacskán mélységbe hull,
gyönyört lát szemem.

15

Arcaim tükröm
másik oldalán néznek
láthatatlanul.

Tükröm már magam
készítem, torz kép zúzott
cserepét seprem.

Beérte a fényt,
s idő sűrűjében a
múltjába futott.

Lelkemben jég van,
kristályosan áttetsző,
hideg gondolat.

Nagy folyó a vers,
s legjobb, ha óceán tesz
végére pontot.

ELFELEJTETT KÖLTŐ